

Liefde voor natuursteen is duidelijk. Op de vloer ligt eveneens marmer. Niet zo'n levendige steen als voor het meubel maar wel in een visgraat en een ongebruikelijk formaat.

EEN BADKAMER- MEUBEL ALS EEN SLEDEHOND

Tekst en fotografie: Klokhuis tekst en foto

Als je al zo'n 40 jaar in het vak zit, dan denk je dat je alles wel hebt gezien en meege-maakt. Het exclusieve badkamermeubel waar steenhouwer Alex Bus afgelopen na-jaar voor werd benaderd, bewees echter het tegendeel.

Als een massief blok steen

Een exclusieve steen en een eigen ontwerp, het badkamermeubel van de Amersfoortse familie Van Vliet is absoluut uniek. Bij Norvold in Amersfoort vonden ze de Husky White. Een toevalstref-fer want er zijn maar weinig bedrijven die de levendige marmersoort in de showroom hebben. Er ook het badkamermeubel van maken dat ze voor ogen hadden, was echter een ander verhaal; daarvoor verwees de groothandel uit Soesterberg ze door naar een aantal gespecialiseerde natuur-steenbedrijven, waaronder Bus Natuursteen. Weer een gelukje want dat bleek het enige be-drijf dat het aandurfde om het idee uit te voeren. De bedoeling was om een badkamermeubel van 200 cm breed, 75 cm hoog en 60 cm diep met de marmer te bekleden. Verder moest er een achter-

De frontjes van de laden wegen zo'n 10 kilo per stuk. Bus adviseerde de meubelmaker om extra zware dragers te gebruiken.

Met de voordelen waren we snel klaar, het is gewoon een prachtige steen

plaat komen van 30 cm hoog en in het meubel ook een 15 cm diepe wasbak; allemaal van de rijk geaderde exclusieve natuursteen. "En op al die oppervlakken moest de tekening doorlopen", zegt Alex Bus van het Amersfoortse natuursteenbedrijf. "Dat wekt de illusie van een massief blok steen. Als je het goed doet tenminste, anders oogt het een beetje nep, alsof het beschilderd hout is." De steenhouwer vond het een mooie uitdaging. "Ik had dit nog nooit gedaan, nog nooit met deze marmersoort gewerkt. Maar op dit soort uitdagingen zeg ik altijd ja."

Een eerlijk verhaal

Belangrijk bij dit soort opdrachten is om vooraf een goed gesprek te hebben met de opdrachtgever, vindt Bus. Om duidelijk te krijgen wat de wensen precies zijn en vooral ook om duidelijk te maken wat de voor- en nadelen zijn van de

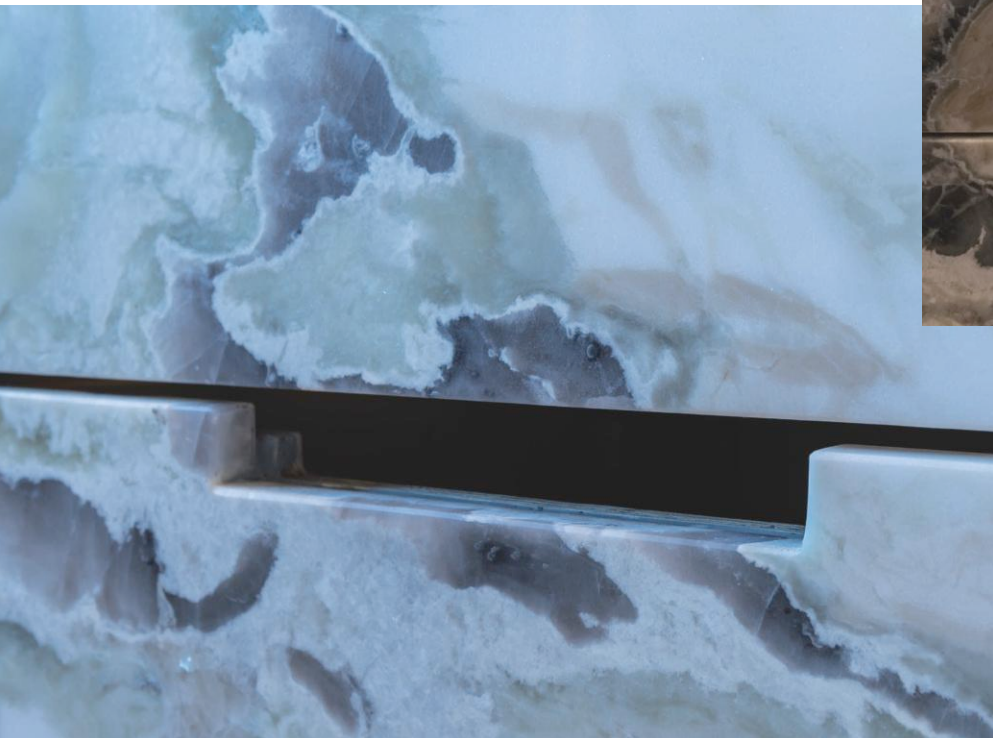
gewenste steensoort. "Met de voordelen waren we snel klaar. Het is gewoon een prachtige steen. Heel anders dan graniet, dat is hiermee vergeleken wat koud en kil." Pluspunt van graniet is wel dat het een stuk harder is, en daardoor beter geschikt voor deze toepassing. Marmer krast gemakkelijker dan graniet, je krijgt er sneller vlekken in, het kan niet tegen zuur dus het is oppassen geblazen met tandpasta. Het is ook kwetsbaarder dus je moet er voorzichtig mee omgaan. Niet alleen in het dagelijks gebruik maar ook bij het plaatsen. "Dat heb ik allemaal duidelijk gemaakt", zegt de steenhouwer. "Ook dat de rechte wasbak die ze wilden, niet zonder nadelen is. Veel moeilijker schoon te houden dan een ronde bak. Daar spoel je het vuil vrij eenvoudig uit weg terwijl het in een rechte bak al snel in de hoekjes blijft zitten. We impregneren het materiaal wel, maar dat is slechts een tijdelijke

bescherming. Je zou dat elk half jaar moeten herhalen. En je moet het dagelijks goed schoon én droog maken. Hardsteen wordt er alleen maar mooier op als het verweert, maar dit is een heel ander verhaal." De keuze was echter gemaakt, het moest de in het oog springende Husky White worden.

Harde en zachte delen

De naam van de steen is goed gekozen. De tekening heeft veel weg van de vacht van de Siberische Husky, de archetypische sledehond. Overwegend wit met een donkere tekening erin; niet fijn geaderd zoals veel marmersoorten maar eerder forse vegen en vlekken. Foutjes, noemt Bus de donkere groene en grijze schakeringen. "Het zijn in feite verontreinigingen in de steen, mineralen als klei, leem of zand die zijn gekristalliseerd in de steen." Maar die 'foutjes' zijn wel harder dan het wit, heeft de steenhouwer gemerkt. Omdat hij nog nooit eerder met dit materiaal had gewerkt, gebruikte hij een proefstukje voor een grondige kennismaking. Bijvoorbeeld om te zien hoe het zich houdt bij het schuren. "Het komt weliswaar gepolijst binnen van de leverancier, maar omdat je het gaat zagen en bewerken, moet je sommige

Heel mooi,
heel strak, geen
tierelantijntjes

De uitgefreesde handgrepen zijn sober, strak. Geen koper of messing, de steen is al sprekend genoeg.

Met recht een uniek meubel.
Zelf ontworpen en bekleed met
een steen die je zelden ziet.

delen toch ook zelf weer behandelen/schuren”, zegt de steenhouwer. “Door het proefstuk merkte ik dat de groene delen het hardst zijn. Het donkergrijs is wat brokkeliger en het wit het zachtst. Daar moet je wel rekening mee houden bij het bewerken.”

Schuiven en puzzelen

Qua afmetingen van het meubel zou één plaat voldoende zijn geweest. Omdat de tekening moest doorlopen over de verschillende vlakken, was een tweede plaat nodig. Bus bestelde

echter nog een derde plaat; als een reserve, voor als er iets fout mocht gaan bij het bewerken en plaatsen.

De tamelijk wilde tekening van de Husky White is heel bepalend voor de uiterlijk van het meubel. Doordat de steen niet fijn geaderd is maar het wit wordt afgewisseld met grote groene en grijze delen, kan het een donker of juist een licht meubel worden. “Om de klanten een overzichtelijk beeld van de mogelijkheden te geven en een goede keuze te kunnen laten maken, hebben we een sjabloon gemaakt, net zo groot als de vlak-

Ook de kaptafel heeft een blad van Husky White.

Best trots op dat het zo goed is gelukt

ken van het meubel. Die hebben we op de platen gelegd zodat ze konden zien hoe het er zou gaan uitzien, hoe de tekening over het meubel zou lopen. Met wat heen en weer schuiven kwamen we op de mooiste verdeling. En zo hebben we hem uiteindelijk gezaagd.”

Veiligheidsmaatregelen

De Husky White is de bekleding, het meubel zelf is van multiplex gemaakt. Omdat een afwerking met zware natuursteen platen geen dagelijkse kost is voor de meeste meubelmakers, nam de

steenhouwer vooraf wat aandachtspunten met hem door. De laden bijvoorbeeld vereisten wat extra maatregelen. “De frontplaten wegen zo’n 10 kilo. Trek je zo’n lade helemaal uit dan kan dat het meubel topzwaar maken, zeker als er ook nog eens een zware dingen in de lade liggen. Dat is iets om rekening mee te houden. Daarom hebben we aangegeven dat het verstandig is te kiezen voor dragers die een gewicht van minimaal 50 kilo aankunnen. En dat er remmen op de geleiders moeten. Dat voorkomt dat de lade te hard dicht gedaan kan worden en steen hard tegen steen aan komt en beschadigt.”

Oersterke verbinding

Toen het meubel was geplaatst zijn de exacte maten opgenomen. “Daarbij moet je er rekening mee houden dat het hout zo’n 2 mm doorbuigt door het gewicht van de steen”, zegt Bus.

In de werkplaats in Amersfoort is alles op maat gezaagd. In de frontjes voor de laden zijn handgrepen uitgefreesd, sparingen van 2,5 x 15 cm. Ze zijn netjes gepolijst van binnen zodat er geen scherpe ruwe randjes zijn. “Heel mooi, heel strak, geen tierelantijntjes”, blikt Bus tevreden terug.

Het doorlopen van
de tekening geeft
de illusie dat het
meubel uit een
massief blok steen
is gehouwen.

Een ronde wasbak is makkelijker schoon te houden maar hij moest persé rechthoekig worden. Dat past ook het beste bij het rechthoekige meubel.

Veel moeilijker schoon te houden dan een ronde bak

Voor het 200 cm lange en 60 cm diepe bovenblad is één plaat gebruikt. Daar is een rechthoekig gat in gemaakt van 80 x 38 cm voor de wasbak. Die moest 15 cm diep worden. De wanden zijn uit de andere plaat gehaald en onderling verlijmd. Mensen denken vaak dat de naden het zwakste punt zijn, maar dat is volgens de steenhouwer

niet het geval. “De epoxylijm maakt de naden waterdicht en de verbinding is oersterk. Het materiaal vreet als het ware in de steen, maakt er één geheel van. Als het scheurt, dan is dat altijd náást de lijmnaad, nooit erin. Tenzij de verlijmde oppervlakken niet goed zijn schoon gemaakt en er stof of vocht op is achtergebleven.”

Over Bus Natuursteen

Bus Natuursteen is een familiebedrijf dat is gestart in 1911. De huidige eigenaar, Alex Bus, is in 1978 bij het bedrijf gekomen. Het bedrijf heeft jarenlang midden in Amersfoort gezeten en deed daar alleen grafmonumenten. Het pakket is in de loop van de tijd uitgebreid naar interieurbouw. Naast particulier werk doet Bus veel in de retail: interieurs, dorpels en gevels van winkels. Ook werkt Bus regelmatig samen met kunstenaars aan de realisatie van kunstwerken. De verdeling tussen grafmonumenten en overig werk is ongeveer 50/50.

Bij het familiebedrijf werken 12 mensen; 3,5 fte op kantoor, de rest in de productie. Naast natuursteen verkoopt het bedrijf ook composieten, keramiek en neolith. De productie daarvan ligt echter elders, in de werkplaats is Bus puur op natuursteen gericht.

Onvermijdelijk zaagverlies

De grootste uitdaging zat hem niet zozeer in een stevige verlijming maar vooral in het goed laten doorlopen van de structuur en de tekening in de steen over de verschillende vlakken. “Dat is heel moeilijk”, zegt de steenhouwer. “Zelfs als je drie platen tot je beschikking hebt. Het gaat altijd ergens verspringen, al was het maar doordat je niet aan zaagverlies ontkomt. Bij een gewone zaagsnede raak je 5 mm kwijt en bij verstek zelfs 8 mm. Als ik twijfelde of het verspringen niet teveel in het oog zou springen, vroeg ik de klant of ze naar de werkplaats wilden komen om te kijken of dit is wat ze wilden. Ze zijn wel vier of vijf keer geweest. Zo krijg je zekerheid en het is leuk om ze bij het proces te betrekken, ze te laten zien wat we maken en hoe we dat doen. Ze zijn erg tevreden met het eindresultaat.” Bus zelf is dat ook. “Ja, ik ben er best trots op dat het zo goed is gelukt met het doorlopen van de tekening!”